

Nr 803

Av herr Svensson i Stenkyrka m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 111, angående ändrade grunder för bidrag till skattelindring åt synnerligen skattetyngda kommuner, m. m.

I anledning av motionsyrkanden från vårt parti vid fjolårets riksdag har Kungl. Maj:t föreslagit en höjning av bidraget till skattetyngda kommuner med ca 60 milj. kr. Sett som ett provisorium i avvaktan på en mera effektiv skatteutjämning mellan kommunerna för allmänna angelägenheter är förslaget att hälsa med tillfredsställelse.

Det måste emellertid framhållas att förslaget om en höjning av skattelindringsbidraget inte på något sätt minskar behovet av en på sikt mera genomgripande skatteutjämning mellan kommunerna. Utredningsarbetet för en sådan reform bör därför på allt sätt påskyndas.

Enligt de nya bidragsreglerna kommer bidragsunderlaget i fortsättningen att beräknas på medelskattekraften för rikets primärkommuner i stället för som tidigare på medelskatteunderlaget för landskommunerna, vilket innebär att långt fler kommuner än tidigare kommer i åtnjutande av bidraget. Efter att tidigare ha utgått till drygt ett hundratal kommuner, kommer bidraget enligt de av Kungl. Maj:t föreslagna rikilinjerna att utgå till omkring 250 kommuner.

Speciellt glädjande är vidare, att man i anledning av fjolårets beslut om slopande av skattegrupperingen kunnat justera bidragsreglerna på så sätt, att invånarna i flertalet av de norrländska kommunerna, d. v. s. i högre dyrort, får en skattesänkning motsvarande den invånarna i övriga delar av landet fick vid detta tillfälle.

På grundval av 1962 års taxeringar kan beräknas att bidraget kommer att utgå till kommuner med mindre än ca 37,60 skattekrönor per invånare i Norrbotten och Västerbottens fjällkommuner, till kommuner med mindre än 32,90 skattekrönor per invånare i övriga Norrland utom i Gävleborgs län samt till kommuner med mindre än ca 26,10 skattekrönor per invånare i övriga Sverige. De högre bidragsunderlagen för norrlandskommunerna motiveras av de högre kostnader dessa har på grund av klimatiska och andra geografiska förhållanden samt av de förhållanden som ovan berörts beträffande skattegrupperingens slopande.

Såsom bl. a. länsstyrelsen i Gotlands län anfört i sitt remissyttrande kan ifrågasättas om inte bidragsunderlaget för detta län med hänsyn till de speciella kostnadsförhållanden, som där råder, borde bestämmas till 65 procent av medelskatteunderlaget i stället för till 55 procent, som föreslagits

i propositionen. Vi finner detta förslag väl motiverat och föreslår, att bidragsreglerna ändras i detta avseende. Merkostnaden för en sådan åtgärd torde inte bli alltför stor och torde kunna inrymmas under det av departementschefen föreslagna beloppet.

Enligt de av Kungl. Maj:t föreslagna riktlinjerna skall utöver ovan nämnda bidragshöjningar anslås ca 10 milj. kr. till ett extra bidrag, avsett att disponeras för ändamål som inte kan tillgodoses inom ramen för de mera generellt utformade bidragsreglerna.

Med hänsyn till de för varje kommun mycket individuellt varierande kostnaderna, t. ex. på grund av olika avståndsförhållanden, finner vi denna extra bidragsform mycket starkt motiverad. Vi vill dessutom framhålla betydelsen av att fördelningen av detta extra bidrag inte blir alltför restriktiv, utan att man således inom den givna kostnadsramen tillvaratar alla möjligheter att utjämna de kostnadsskillnader man på annat sätt inte kan motverka.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 111 måtte

A. besluta att gränsunderlaget för Gotland må utgöra 65 procent av medelskatteunderlaget, samt

B. i skrivelse till Kungl. Maj:t ge till känna vad i motionen anförts beträffande dels fördelningen av det extra tillägget, dels angelägenheten av ytterligare reformer på skatteutjämningsens område.

Stockholm den 3 april 1962

Per Svensson
i Stenkyrka

Harald Larsson
i Hedenäset

Karl Gust. H. Boo